C/2026/3929

1.9.2026

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 10 iulie 2026

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Luxemburgului

(C/2026/3929)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263 precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și incluzive și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor publice excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura o supraveghere multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.

(2) La 25 noiembrie 2025, Comisia a adoptat, de asemenea, un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2026 al Luxemburgului. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2026, în care nu a identificat Luxemburgul ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, o recomandare de recomandare a Consiliului privind capitalul uman în Uniunea Europeană și o propunere de raport comun pentru 2026 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([2]) la 21 aprilie 2026, iar Raportul comun privind ocuparea forței de muncă și Recomandarea referitoare la capitalul uman la 9 martie 2026.

([1]) Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) JO C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a Uniunii în următorii cinci ani. În acest document sunt identificate cele trei imperative de transformare în materie de inovare, decarbonizare și competitivitate, precum și securitatea ca piloni esențiali pentru o creștere economică durabilă. De la publicarea sa, Busola pentru competitivitate a stat la baza activității semestrului european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale UE, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(4) În 2026, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu etapa finală a punerii în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) ([3]). Planurile de redresare și reziliență (PNRR), împreună cu finanțarea oferită în cadrul politicii de coeziune, au fost esențiale pentru realizarea priorităților de politică ale semestrului european, deoarece planurile trebuiau să abordeze în mod eficace toate provocările sau o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile recente, iar programele finanțate prin politica europeană de coeziune trebuiau să țină seama de recomandările specifice fiecărei țări. Pe măsură ce MRR se apropie de sfârșitul duratei sale de viață, rămâne esențial să se asigure continuitatea și valorificarea reformelor și a investițiilor sprijinite și puse în aplicare în cadrul MRR, în special a celor care contribuie la abordarea provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări.

(5) La 3 iunie 2026, Comisia a publicat raportul de țară din 2026 pentru Luxemburg. În acesta, s-au evaluat progresele realizate de Luxemburg în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări din 2025 și s-a făcut bilanțul implementării de către Luxemburg a PNRR. Pe baza analizei respective, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Luxemburg. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Luxemburg în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(6) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, pe baza evaluării și a recomandării Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Luxemburgului ([4]). Planul acoperă perioada 2025-2029 și stabilește o constrângere bugetară sub forma unei rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pe o perioadă de cinci ani. Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete: 5,8 % în 2025, 4,7 % în 2026, 3,8 % în 2027, 5,4 % în 2028 și 4,7 % în 2029, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la anul de referință 2023 de 14,2 % în 2025, 19,6 % în 2026, 24,1 % în 2027, 30,8 % în 2028 și 36,9 % în 2029.

(7) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare ([5]), iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. Statele membre pot solicita în continuare activarea clauzei derogatorii naționale în orice moment până în 2028, dacă îndeplinesc criteriile stabilite la articolul 26 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

([3]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Luxemburgului (JO C, C/2025/650, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/650/oj).

([5]) Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere”, Bruxelles, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

(8) La 29 aprilie 2026, Luxemburgul și-a prezentat raportul anual pentru 2026 privind progresele înregistrate ([6]) referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice adresate fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Luxemburg cu privire la progresele realizate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(9) Creșterea PIB real în anul 2025 a fost de 0,6 %, iar inflația IAPC a fost de 2,5 %. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că PIB real va crește cu 1,6 % în 2026 și cu 2,0 % în 2027, iar inflația IAPC va fi de 2,7 % în 2026 și de 1,8 % în 2027.

(10) Din datele furnizate de Eurostat ([7]) reiese că soldul bugetar al Luxemburgului a trecut de la un excedent de 0,9 % din PIB în 2024 la un deficit de 2,0 % din PIB în 2025. Deteriorarea soldului bugetului în 2025 reflectă în principal o creștere moderată a veniturilor – explicată parțial prin impactul măsurilor de protejare a puterii de cumpărare și a competitivității – și o anumită dinamică a cheltuielilor, explicată parțial de nivelul susținut al investițiilor. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că deficitul va fi de 1,2 % din PIB în 2026 și de 1,5 % din PIB în 2027.

(11) Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([8]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2025, de 1,7 % din PIB. Se preconizează că aceasta va continua să fie contracționistă, de 0,4 % din PIB în 2026 și expansionistă, de 0,9 % din PIB în 2027.

(12) Din datele furnizate de Eurostat ([9]) reiese că datoria publică a Luxemburgului a crescut de la 26,3 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 26,5 % din PIB la sfârșitul anului 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că ponderea datoriei în PIB va crește la 29,2 % până la sfârșitul anului 2026 și va continua să crească la 30,2 % până la sfârșitul anului 2027.

(13) Din datele furnizate de Eurostat ([10]) reiese că, în 2025, cheltuielile publice totale pentru apărare în Luxemburg s-au ridicat la 1,0 % din PIB. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se preconizează că acestea vor fi de 1,2 % din PIB în 2026 ([11]).

(14) Uniunea se confruntă în continuare cu riscuri de întreruperi ale aprovizionării cu energie și de volatilitate ridicată a prețurilor, exacerbate de tensiunile geopolitice care afectează piețele mondiale ale petrolului și gazelor. Experiența dobândită în urma crizei energetice din perioada 2022-2023 a arătat că măsurile ample și nedirecționate implică costuri bugetare mari și sunt ineficiente din punct de vedere social și economic. De la izbucnirea războiului în Orientul Mijlociu în februarie 2026, la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, Luxemburgul nu a adoptat măsuri de politică bugetară noi pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor și întreprinderilor ([12]).

([6]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2026 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([7]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2026.

([8]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât de cele finanțate la nivel național, cât și de cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

([9]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2026.

([10]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiunilor guvernamentale (COFOG).

([11]) Definiția NATO pentru cheltuielile de apărare diferă de definiția COFOG pentru apărare. În plus, ar putea exista diferențe din cauza momentului înregistrării cheltuielilor, în special a celor cu echipamentele militare, deoarece raportarea NATO nu urmează normele conturilor naționale privind momentul înregistrării.

([12]) „Resilienzpak” a fost cosemnat la 8 iunie 2026 de guvern și de partenerii sociali.

(15) Pe baza calculelor Comisiei, cheltuielile nete ale Luxemburgului au crescut cu 8,7 % în 2025 și, cumulat, cu 15,7 % în 2024 și 2025. Creșterea cheltuielilor nete în 2025 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 1,3 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024 și 2025, rata cumulată de creștere a cheltuielilor nete depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de puțin peste 0,6 % din PIB în termeni cumulativi.

(16) Pe baza calculelor Comisiei, se preconizează o creștere a cheltuielilor nete ale Luxemburgului cu 3,5 % în 2026 și cu 19,7 %, cumulat, în 2024, 2025 și 2026. Creșterea preconizată a cheltuielilor nete în 2026 se situează sub rata maximă de creștere recomandată. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024, 2025 și 2026, abaterea cumulată preconizată a cheltuielilor nete se reduce la mai puțin de 0,1 % din PIB.

(17) Sistemul de pensii din Luxemburg se confruntă cu provocări pe termen mediu și lung, întrucât se estimează că evoluțiile demografice îi vor afecta sustenabilitatea. Potrivit Raportului din 2024 privind îmbătrânirea populației, se estimează că, în Luxemburg, ponderea cheltuielilor cu pensiile în PIB va ajunge la 17,5 % până în 2070, ceea ce reprezintă o creștere de 8,3 puncte procentuale față de 2022, cea mai mare din UE. În decembrie 2025, Luxemburgul a adoptat o reformă a pensiilor. Reforma constă în principal într-o majorare a ratei contribuțiilor cu 1,5 puncte procentuale, până la 25,5 %, precum și în măsuri limitate de prelungire a vieții profesionale, inclusiv prin facilități fiscale, introducerea dreptului la pensie progresivă și creșterea perioadei obligatorii de cotizare pentru majoritatea pensionărilor anticipate ([13]). În ansamblu, reforma nu pare să fie suficientă pentru a aborda problemele structurale care afectează sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii și este puțin probabil să conducă la o creștere semnificativă a ratei reduse de participare a lucrătorilor cu vârste între 55 și 64 de ani. Îmbătrânirea populației, combinată cu o încetinire estimată a creșterii ocupării forței de muncă sub nivelul anual de 2-3 % necesar pentru menținerea echilibrului sistemului, ar urma să conducă la cheltuieli cu pensiile care vor depăși contribuțiile la sistemul de pensii în 2029 și la epuizarea rezervelor acestuia în 2048. Prestațiile de pensie sunt ridicate, cu o rată brută de înlocuire de 75 % în 2022 ([14]), în timp ce durata medie a perioadei de pensionare este cea mai mare din UE (25,2 ani pentru Luxemburg, comparativ cu 21,3 ani pentru media UE în 2022) ([15]). Luxemburgul a înregistrat cea mai scăzută rată de participare a lucrătorilor cu vârste cuprinse între 55 și 64 de ani din UE în 2025 (51,9 %, comparativ cu 69,5 % în UE) ([16]). Deși vârsta legală de pensionare este de 65 de ani, pensionarea anticipată este posibilă începând cu vârsta de 57 de ani, ceea ce duce la una dintre cele mai scăzute vârste efective de pensionare din UE. Măsurile de încurajare a prelungirii vieții profesionale și de creștere a participării lucrătorilor în vârstă de 55-64 de ani ar contribui la consolidarea sustenabilității sistemului de pensii și la creștere economică.

(18) Luxemburgul se confruntă cu o provocare majoră în domeniul locuințelor, deoarece accesibilitatea financiară s-a redus semnificativ în ultimul deceniu din cauza creșterii puternice a prețurilor proprietăților imobiliare. După o creștere puternică pe parcursul unui deceniu, care a dus la dublarea lor, prețurile locuințelor au început să se corecteze după vârful înregistrat în 2022, scăzând cu peste 15 % în doi ani. Această scădere a fost determinată de majorarea bruscă a ratelor dobânzii, care a redus capacitatea de împrumut a gospodăriilor. Cu toate acestea, prețurile au revenit ulterior pe o traiectorie ascendentă, iar în 2025 prețurile locuințelor din Luxemburg au fost cu 60 % mai mari, în termeni nominali, decât cu un deceniu înainte, în timp ce salariul mediu a crescut cu numai 40 % în aceeași perioadă. Luxemburgul este cea mai scumpă piață a locuințelor din UE. Prețurile ridicate ale locuințelor se explică printr-un dezechilibru între cerere și ofertă, determinat de creșterea populației și amplificat de un cadru fiscal care stimulează cererea și favorizează retenția terenurilor în scopuri speculative, precum și de concentrarea proprietății funciare. Reforma privind mobilizarea terenurilor și reforma fiscală nu au fost încă puse în aplicare, iar proiectele de lege modificate prevăd posibilități suplimentare de acordare a scutirilor fiscale. Reforme ambițioase, cum ar fi măsuri care să faciliteze aducerea pe piață a mai multor terenuri destinate dezvoltării și implementarea unor proiecte urbane de mari dimensiuni pe terenuri publice, ar contribui la creșterea ofertei de locuințe, inclusiv de locuințe la prețuri accesibile. În plus, în ceea ce privește cererea, eliminarea treptată a deductibilității fiscale a dobânzilor aferente creditelor ipotecare ar contribui la temperarea creșterii prețurilor locuințelor. Printre priorități se numără, de asemenea, consolidarea cadrului macroprudențial pentru a reduce riscurile sistemice legate de nivelul ridicat de îndatorare a gospodăriilor și de ponderea semnificativă a creditelor ipotecare cu rate variabile ale dobânzii.

([13]) Legea din 19 decembrie 2025 (reforma pensiilor) și Legea din 19 decembrie 2025 (Stimulente fiscale).
([14]) OCDE: *OECD Economic Surveys: Luxembourg 2025* („Studii economice ale OCDE: Luxemburg 2025”).
([15]) Raportul din 2024 privind îmbătrânirea populației: Media aritmetică a speranței de viață la 65 de ani pentru femei și bărbați, plus 65 minus vârsta medie de ieșire de pe piața forței de muncă.
([16]) Eurostat: lfsa_argan.

(19) Luxemburgul se confruntă cu provocări semnificative în domeniul transportului din cauza traficului produs de lucrătorii transfrontalieri și a dependenței ridicate de autoturisme, inclusiv de autoturismele de serviciu, situație exacerbată de oferta insuficientă de locuințe, care îi determină pe lucrători să locuiască departe de locul lor de muncă ([17]). Această situație duce la congestionarea traficului, care afectează durabilitatea mediului. Deși Luxemburgul a înregistrat progrese în ceea ce privește îmbunătățirea transportului public, ar fi necesară o strategie coordonată și transfrontalieră pentru a răspunde nevoilor forței sale de muncă care face naveta. Aceasta include îmbunătățirea conectivității, integrarea infrastructurii de transport feroviar cu țările învecinate, integrarea sistemelor de emitere a biletelor și îmbunătățirea conexiunilor pe ultimul kilometru.

(20) Luxemburgul rămâne expus riscurilor asociate planificării fiscale agresive, având în vedere rolul său de important centru financiar care găzduiește numeroase grupuri multinaționale și volume semnificative de investiții transfrontaliere. Luxemburgul a transpus legislația relevantă a Uniunii Europene, inclusiv Directiva (UE) 2022/2523 a Consiliului ([18]) („Directiva privind pilonul 2”), precum și măsuri suplimentare la nivel național, în timp ce domeniul de aplicare al pilonului 2 este limitat la entitățile mari cu un venit anual de cel puțin 750 de milioane EUR. Mai precis, Luxemburgul a introdus o regulă de nedeductibilitate a plăților de dobânzi și redevențe. Cu toate acestea, domeniul de aplicare al acestei măsuri, care se aplică jurisdicțiilor incluse pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor fiscale ale țărilor terțe, este limitat.

(21) Implicarea sistematică, substanțială și în timp util a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a se asigura asumarea pe scară largă a implementării cu succes a instrumentelor de finanțare ale Uniunii, precum și în contextul semestrului european.

(22) În Luxemburg, punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) și Fondul social european Plus (FSE+) se situează peste ritmul mediu la nivelul UE, atât în ceea ce privește selecția proiectelor, cât și plățile. Este important să se mențină dinamica actuală, maximizând în același timp impactul investițiilor la nivel local; Luxemburg pune deja în aplicare măsuri în cadrul programelor sale de politică de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică. Cu toate acestea, unele domenii ar putea necesita o consolidare suplimentară în ceea ce privește punerea în aplicare, inclusiv cele referitoare la digitalizare și infrastructurile energetice din cadrul FTJ.

(23) Luxemburgul se confruntă cu mai multe provocări legate de inovare și competitivitate, tranziția energetică și mediul, echitatea în școli, convergența socială ascendentă și dezvoltarea capitalului uman.

(24) În pofida unei baze științifice solide și a unui sistem de cercetare bine conectat la nivel internațional, inovarea în afaceri și oportunitățile de extindere a start-upurilor inovatoare și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) de la nivel local rămân limitate. Potențialul Luxemburgului de adoptare a noilor tehnologii și de digitalizare rămâne insuficient exploatat, țara situându-se sub media UE în ceea ce privește intensitatea digitală de bază a IMM-urilor ([19]), în timp ce o proporție importantă a investițiilor în tehnologii inovatoare are loc în cadrul grupurilor multinaționale, ceea ce afectează diversificarea și competitivitatea economiei. În plus, intensitatea cercetării și dezvoltării în sectorul afacerilor din această țară a înregistrat o tendință descendentă în ultimele două decenii, coborând la 0,45 % din PIB în 2024, cu mult sub media UE de 1,49 %. Deși se explică parțial prin economia bazată pe servicii a Luxemburgului, cheltuielile întreprinderilor pentru cercetare și dezvoltare sunt semnificativ mai reduse decât în țările cu performanțe de vârf, într-o gamă largă de sectoare ([20]). Pe lângă aceasta, calitatea rezultatelor cercetării nu este pe deplin valorificată, întrucât legăturile dintre știință și mediul de afaceri rămân slabe.

([17]) Statec, 2025, *P2021 N°18 – La dépendance automobile persiste pour les déplacements domicile-travail* („Dependența de autoturisme se menține pentru deplasările casă-serviciu”).

([18]) Directiva (UE) 2022/2523 a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune [2022] (JO L 328, 22.12.2022, p. 1).

([19]) Eurostat (isoc_e_dii) și *Luxembourg Startup Ecosystem Assessment and Benchmarking* („Evaluarea și analiza comparativă a ecosistemului startup din Luxemburg”), Ministerul Economiei, 2023.

([20]) *OECD Economic Surveys: Luxembourg 2025* („Studii economice ale OCDE: Luxemburg 2025”).

(25) Economia Luxemburgului rămâne extrem de competitivă, în special prin intermediul vastului său sector financiar internațional. Aceasta rămâne totuși expusă unor presiuni structurale legate de scăderea productivității. În perioada 2015-2025, productivitatea totală a factorilor a scăzut cu aproximativ 4 %, în timp ce la nivelul UE a fost înregistrată o creștere de aproximativ 6 %. Principalul factor determinant al acestei scăderi a fost sectorul financiar, în care valoarea adăugată brută pe oră lucrată a scăzut cu aproximativ 11,6 % în aceeași perioadă. Creșterea concurenței internaționale, evoluția cerințelor de reglementare ale Uniunii Europene, constrângerile de pe piața forței de muncă și diversificarea încă limitată către activități cu valoare mai mare afectează reziliența și competitivitatea pe termen lung a economiei. În acest context, Luxemburgul ar trebui să intensifice eforturile de diversificare a sectorului financiar, prin îmbunătățirea condițiilor pentru inovare și pentru adoptarea noilor tehnologii, inclusiv a celor dezvoltate pe plan intern. Consolidarea concurenței și a accesului pe piață în serviciile pentru întreprinderi și în serviciile profesionale relevante, facilitarea difuziunii inovării și îmbunătățirea în continuare a condițiilor-cadru ale mediului de afaceri ar permite obținerea de câștiguri de productivitate.

(26) Luxemburgul combină un nivel ridicat al economisirii gospodăriilor cu un ecosistem de fonduri de investiții foarte dezvoltat. Cu toate acestea, direcționarea internă a capitalului de risc pe termen lung către activități de inovare rămâne modestă, ceea ce continuă să afecteze diversificarea economiei și răspândirea câștigurilor de productivitate. Deși Luxemburgul și-a consolidat anumite componente ale arhitecturii de finanțare a inovării, inclusiv instrumentele de sprijin public și stimulentele fiscale pentru investițiile în start-upuri, dovezile disponibile sugerează că restricțiile în materie de finanțare rămân deosebit de relevante pentru etapele ulterioare, de creștere și de dezvoltare și că instrumentele existente nu canalizează suficient economiile gospodăriilor către întreprinderi naționale inovatoare. În acest context, facilitarea unei participări mai mari a gospodăriilor la fonduri de investiții diversificate în acțiuni și la instrumente de investiții pe termen lung, cu garanții adecvate de protecție a consumatorilor și cu stimulente legate de perioadele lungi de deținere, poate contribui la canalizarea economiilor gospodăriilor către finanțarea inovării.

(27) Acoperirea oferită de schemele de pensii suplimentare în Luxemburg rămâne limitată. Accesul la sistemele suplimentare ocupaționale depinde în mare măsură de inițiativa angajatorului, ceea ce poate reduce accesul, în special pentru angajații întreprinderilor mai mici. În plus, incertitudinile juridice și fiscale pot descuraja participarea unor segmente ale forței de muncă transfrontaliere. În același timp, Luxemburgul are un sector financiar foarte dezvoltat, capabil să susțină o extindere a accesului la scheme de pensii suplimentare, și un cadru juridic și de reglementare adecvat. Îmbunătățirea disponibilității unor sisteme de pensii suplimentare simple, portabile și transparente din punctul de vedere al costurilor, de exemplu prin introducerea aderării automate, ar putea contribui la extinderea participării la economisirea pe termen lung și la asigurarea adecvării pensiilor, în special pentru lucrătorii care nu au acces la o schemă furnizată de angajatorul lor.

(28) Luxemburgul s-a angajat să îmbunătățească mediul de reglementare pentru sectorul serviciilor pentru întreprinderi, însă există în continuare bariere de reglementare semnificative. Potrivit OCDE ([21]) și Comisiei Europene ([22]), restricțiile de reglementare sunt în continuare deosebit de ridicate pentru avocați, notari, arhitecți, ingineri constructori și contabili. Barierele în calea concurenței pot fi cauzate de căile limitate de acces la anumite profesii, de diverse obligații administrative, de existența unor tarife obligatorii sau de interzicerea oricărei forme de publicitate și de marketing ([23]). Reducerea cerințelor sau creșterea flexibilității ar stimula concurența în sectorul profesiilor reglementate. În sectorul comerțului cu amănuntul, restricțiile reglementare sunt în continuare ușor mai ridicate decât în țările similare, deși au scăzut semnificativ din 2018. În plus, barierele Luxemburgului în calea comerțului cu servicii în interiorul Spațiului Economic European (SEE) sunt printre cele mai ridicate din UE ([24]), afectând sectoare-cheie, cum ar fi construcțiile și contabilitatea.

([21]) OCDE, *Product Market Regulation indicators* („Indicatori privind reglementarea piețelor de produse"), 2024.
([22]) Comisia Europeană, Comunicare privind actualizarea recomandărilor de reformă în domeniul reglementării serviciilor profesionale, COM(2021) 385, 9.7.2021.
([23]) OCDE *OECD Economic Surveys: Luxembourg OECD* („Studii economice ale OCDE: Luxemburg OCDE"), p. 106, aprilie 2025.
([24]) Calculele personalului Comisiei Europene, pe baza bazei de date OECD privind indicele de restricție a comerțului cu servicii în cadrul SEE (STRI intra-EEA).

(29) În pofida reducerilor semnificative ale emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul rutier, reduceri realizate recent datorită politicilor precum Planul național de mobilitate pentru 2035 ([25]) și introducerea transportului public gratuit, sectorul transportului rămâne principala sursă de emisii de gaze cu efect de seră, reprezentând 59 % din totalul emisiilor din sectoarele vizate de partajarea eforturilor în Luxemburg în 2024 ([26]). Acest lucru contribuie, de asemenea, în mod semnificativ la emisiile altor poluanți atmosferici, reprezentând în mod special 62 % din emisiile de NO_x și 32 % din emisiile de PM_{10} în 2023 ([27]). Deși Luxemburgul a înregistrat progrese în ceea ce privește promovarea vehiculelor electrice, decarbonizarea în continuare a transporturilor și investițiile în infrastructura de transport public ar contribui la reducerea emisiilor în conformitate cu obiectivul național de reducere a emisiilor pentru 2030 și cu obiectivul UE pentru 2030 al Luxemburgului, astfel cum este stabilit în Regulamentul privind partajarea eforturilor ([28]).

(30) Eforturile de reducere a dependenței de combustibilii fosili prin măsuri de eficiență energetică în clădirile rezidențiale și nerezidențiale au înregistrat progrese limitate. Între 2019 și 2024, consumul final de energie al Luxemburgului în sectorul rezidențial a stagnat, în pofida economiilor de energie realizate de gospodării. Economiile au fost compensate în principal de creșterea numărului de locuințe și de dimensiunea mai mare a acestora. Anul trecut, Luxemburgul a prelungit schema „Klimabonus Wunnen” după 2025, cu intenția de a spori economiile de energie în sectorul clădirilor existente. Luxemburgul intenționează să se alinieze la standardele minime de performanță energetică ale UE, unor praguri stabilite la nivel național, pentru a îmbunătăți economiile de energie în clădirile nerezidențiale. În pofida ponderii relativ reduse a industriei în totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din Luxemburg și a reducerii semnificative a intensității emisiilor, acestea rămân strâns legate de consumul de energie. Deși există o serie de scheme voluntare, cadre de sprijin și tehnologii emergente pentru decarbonizarea industriei, acestea nu abordează încă pe deplin amploarea și viteza transformării necesare.

(31) Operatorul de sistem de transport consideră că este necesar să modernizeze rețeaua de înaltă tensiune pentru a răspunde nevoilor de transport al energiei din surse regenerabile și pentru a-și crește capacitatea de a face față cererii estimate în viitorul apropiat, inclusiv prin interconexiuni transfrontaliere. În 2025, Luxemburgul a început să facă progrese în tranziția către energia din surse regenerabile prin adoptarea a 51 de măsuri concrete, care au inclus, printre altele, accelerarea și simplificarea implementării proiectelor de energie regenerabilă prin proceduri de autorizare digitalizate, utilizarea optimizată a terenurilor și implicarea cetățenilor. Punerea în aplicare integrală și în timp util a acestor măsuri este esențială pentru ca Luxemburgul să își atingă obiectivul de 37 % energie din surse regenerabile în mixul său energetic până în 2030.

(32) Luxemburgul se confruntă cu provocări de mediu legate de calitatea apei, degradarea ecosistemelor și utilizarea terenurilor, cu implicații pentru durabilitatea mediului și activității economice. Resursele de apă se confruntă cu presiuni generate de o combinație de factori, inclusiv poluarea cu nutrienți și pesticide, emisiile industriale și modificările fizice ale corpurilor de apă, care afectează atât apele de suprafață, cât și apele subterane și creează riscuri pentru disponibilitatea și calitatea apei. Ecosistemele sunt supuse unei presiuni din ce în ce mai mari din cauza poluării, a ocupării terenurilor și a schimbărilor climatice, în timp ce o parte substanțială a activității economice depinde de serviciile ecosistemice. Starea de sănătate a pădurilor s-a deteriorat în ultimele decenii, în special ca urmare a efectelor climatice, inclusiv multiple episoade de secetă începând din 2018. Acest lucru a redus capacitatea pădurilor de a furniza servicii esențiale, precum stocarea carbonului, reglarea ciclului hidrologic și protecția biodiversității. Aceste provocări evidențiază importanța îmbunătățirii calității apei, a promovării în continuare a agriculturii durabile și a consolidării gestionării forestiere adaptate la schimbările climatice. Deși Luxemburgul a luat măsuri pentru a îmbunătăți managementul apei, pentru a promova practici agricole și de utilizare a terenurilor mai durabile și pentru a consolida cadrul de politici pentru păduri, există în continuare lacune și persistă presiunile asupra ecosistemelor. Consolidarea guvernanței și a coordonării între domeniile de politică legate de mediu, climă și agricultură, precum și reducerea deficitelor de investiții, ar sprijini implementarea eficientă a măsurilor privind apa, utilizarea terenurilor și adaptarea la schimbările climatice. În plus, investițiile în măsuri de circularitate, în special la nivelul etapelor inițiale ale lanțului valoric, ar contribui la reducerea presiunilor asupra mediului și la susținerea unei economii mai durabile și mai reziliente.

([25]) PNM 2035 - Plan național de mobilitate - Guvernul luxemburghez.

([26]) Emisiile care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor pentru 2023 se bazează pe date estimative privind inventarul. Datele finale vor fi confirmate în 2027, după o analiză cuprinzătoare.

([27]) EEA, Air pollutant emissions data viewer (Gothenburg Protocol, Air Convention) 1990-2023, 2026 [AEM, Sistemul de vizualizare a datelor privind emisiile de poluanți atmosferici (Protocolul de la Göteborg, Convenția privind poluarea atmosferică) 1990-2023, 2026].

([28]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/2126 a Comisiei.

(33) Având în vedere rolul esențial al capitalului uman în consolidarea competitivității și a autonomiei strategice a Uniunii, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre să ia măsuri pentru a aborda urgent provocările structurale legate de capitalul uman în domeniul competențelor, al educației și al formării, care frânează competitivitatea. Recomandările specifice adresate Luxemburgului în 2026 pot contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniune.

(34) În sistemul de învățământ din Luxemburg persistă disparități în ceea ce privește performanța educațională, în special în rândul elevilor care provin din medii lingvistice diverse. Caracterul multilingv al predării, deosebit de dificil pentru aproape 70 % dintre elevii care nu sunt expuși la limba luxemburgheză în mediul familial, contribuie la decalaje persistente de performanță ([29]), accentuate de mediul socioeconomic și de orientarea timpurie către diferite filiere educaționale. O reformă recent adoptată, a cărei punere în aplicare începe în septembrie 2027, introduce posibilitatea alegerii între germană și franceză ca limbă de alfabetizare și vizează reducerea acestor decalaje, sporind în același timp în mod semnificativ implicarea părinților. Eficiența sa urmează să depindă în cele din urmă de capacitatea școlilor de a adapta metodele de predare la nevoile specifice ale acestor elevi. În același timp, ratele mai ridicate de părăsire timpurie a școlii și nivelurile NEET în rândul elevilor dezavantajați și al celor nevorbitori nativi, împreună cu suprareprezentarea grupurilor socioeconomice favorizate în școlile publice europene cu performanțe mai bune, indică inegalități sistemice. Întrucât Luxemburgul înregistrează unul dintre cele mai mari decalaje de performanță din UE corelate cu nivelul de educație al părinților ([30]), sunt necesare măsuri de sprijin direcționate pentru elevii cu profil lingvistic divers și cei dezavantajați, pentru a asigura oportunități echitabile și reducerea disparităților.

(35) Luxemburgul se confruntă în continuare cu provocări semnificative pe piața forței de muncă legate de necorelarea competențelor și de participarea pe piața forței de muncă. În pofida nivelului în general ridicat de dezvoltare economică a Luxemburgului, șomajul a crescut în ultimii ani și a depășit media Uniunii. Necorelarea competențelor s-a accentuat, de asemenea, iar neconcordanțele macroeconomice au ajuns la 26,8 % în 2024, semnificativ peste media Uniunii Europene, reflectând disparități importante în rezultatele ocupării forței de muncă în funcție de nivelul de calificare. Piața forței de muncă este caracterizată de o cerere puternică de lucrători cu înaltă calificare, în timp ce perspectivele de angajare rămân mai limitate pentru persoanele slab calificate, contribuind la inegalități și la sărăcia persoanelor încadrate în muncă. Cu toate acestea, nivelurile înregistrate de sărăcie au fost mai scăzute în 2025, probabil din cauza îmbunătățirii colectării datelor privind venitul și condițiile de viață, deși datele anterioare au arătat că nivelurile erau deja în scădere. Rata riscului de sărăcie sau de excluziune socială este în prezent de 18,2 % (față de nivelul UE de 20,8 %). În același timp, ratele de ocupare și de activitate ale lucrătorilor în vârstă rămân cele mai scăzute din Uniunea Europeană, șomajul de lungă durată fiind concentrat în rândul lucrătorilor cu vârsta de cel puțin 45 de ani, iar participarea la învățarea în rândul adulților rămâne limitată, ceea ce restrânge capacitatea de adaptare la evoluția cerințelor de competențe. Deși Luxemburgul a luat măsuri pentru a îmbunătăți perspectivele de angajare și pentru a sprijini perfecționarea și recalificarea, impactul acestora rămâne fragmentat; o abordare mai coordonată a politicilor de dezvoltare a competențelor și a politicilor active de ocupare, inclusiv prin promovarea învățământului profesional și tehnic și consolidarea învățării pe tot parcursul vieții, ar sprijini capacitatea de inserție profesională, ar aborda necorelarea competențelor și ar îmbunătăți performanța pieței forței de muncă. Abordarea acestor provocări ar contribui, de asemenea, la sprijinirea convergenței sociale ascendente, în conformitate cu analiza de țară din a doua etapă efectuată de serviciile Comisiei vizând cadrul de convergență socială ([31]).

([29]) Tabloul de bord al ÉpStan: Rezultatele programului luxemburghez de monitorizare a școlilor „Épreuves Standardisées" (Evaluări standardizate) http://dashboard.epstan.lu.

([30]) ICILS, 2023.

([31]) SWD(2026) 122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF) [Analiza de țară din a doua etapă privind convergența socială, în conformitate cu cadrul de convergență socială (CCS)], 2026.

(36) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2026 privind politica economică a zonei euro. În cazul Luxemburgului, recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia, a celei de a cincea și a celei de a paisprezecea recomandări privind zona euro; recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a celei de a patra recomandări privind zona euro; recomandarea 3 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea, a celei de a opta, a celei de a noua și a celei de a unsprezecea recomandări privind zona euro; recomandarea 4 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, iar recomandarea 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea recomandări privind zona euro.

RECOMANDĂ ca, în 2026 și 2027, Luxemburgul să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să ia măsuri pentru a controla cheltuielile publice nete, astfel încât acestea să respecte ratele maxime de creștere recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, având în vedere abaterea semnificativă înregistrată în 2025 și abaterea preconizată de Comisie pentru 2026 în raport cu plafonul recomandat al cheltuielilor nete. Să consolideze în ansamblu cheltuielile pentru apărare și securitate și nivelul de pregătire în aceste domenii, asigurând, în același timp, sustenabilitatea datoriei și eficiența cheltuielilor și adaptând treptat bugetul pentru a susține creșterea structurală a cheltuielilor pentru apărare. Să se asigure că măsurile luate pentru a atenua impactul creșterii prețurilor la energie sunt temporare, orientate către protejarea gospodăriilor vulnerabile sau către satisfacerea nevoilor întreprinderilor mari consumatoare de energie, păstrează stimulentele pentru economisirea energiei și sunt compatibile din punctul de vedere al costului bugetar cu angajamentele asumate în contextul cadrului bugetar al UE. Să abordeze problema sustenabilității pe termen lung a sistemului de pensii, în special prin limitarea opțiunii pensionării anticipate și prin mărirea ratei de participare și de ocupare în rândul lucrătorilor în vârstă. Să îmbunătățească oferta de locuințe, în special prin adoptarea unei politici cuprinzătoare privind utilizarea terenurilor și a unei reforme a impozitului pe proprietate, prin proiecte de cartiere rezidențiale de anvergură pe terenuri publice și prin consolidarea coordonării cu planificarea urbană și cu transportul public transfrontalier. Să atenueze riscurile legate de piața locuințelor prin eliminarea treptată a stimulentelor fiscale pentru contractarea de împrumuturi și prin consolidarea cadrului macroprudențial. Să ia măsuri suplimentare pentru a combate în mod eficace planificarea fiscală agresivă, în special prin asigurarea unei impozitări suficiente a plăților în străinătate de dobânzi și redevențe către jurisdicții cu un nivel zero sau cu un nivel scăzut de impozitare.

2. Să asigure continuitatea reformelor și a investițiilor implementate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Să mențină ritmul de implementare în cadrul programelor politicii de coeziune, bazându-se, după caz, pe realocări către prioritățile strategice și pe flexibilitățile convenite în contextul evaluării intermediare a cadrului politicii de coeziune.

3. Să stimuleze investițiile în inovare și să sprijine activitățile cu un nivel ridicat de cercetare și dezvoltare. Să stimuleze competitivitatea, prin promovarea diversificării în sectorul financiar, prin accelerarea adoptării tehnologiilor digitale avansate de către IMM-uri, și prin facilitarea extinderii întreprinderilor și a creșterii productivității. Să abordeze deficitul de finanțare a inovării, inclusiv prin creșterea investițiilor gospodăriilor în capital propriu și în fonduri de investiții, precum și prin îmbunătățirea disponibilității schemelor de pensii suplimentare. Să elimine barierele din calea concurenței, cum ar fi cele din calea prestării de servicii și a profesiilor reglementate.

4. Să continue eforturile în domeniul transportului durabil și eficient prin promovarea în continuare a decarbonizării transporturilor și prin investiții în infrastructura de transport public și în conectivitatea zonelor rurale. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin investiții în eficiența energetică a clădirilor. Să modernizeze rețeaua de înaltă tensiune și să asigure o capacitate sporită a acesteia, să îmbunătățească interconexiunile transfrontaliere și să faciliteze procedurile de autorizare pentru implementarea energiei din surse regenerabile. Să ajute municipalitățile să implementeze energia din surse regenerabile. Să îmbunătățească reziliența la schimbările climatice și în domeniul apei, inclusiv prin gestionarea durabilă a resurselor naturale, consolidarea guvernanței intersectoriale și măsuri de promovare a economiei circulare.

5. Să îmbunătățească performanța sistemului școlar și să asigure egalitatea de șanse în școli prin adaptarea procesului de predare la nevoile elevilor defavorizați și ale celor provenind din medii lingvistice diverse. Să abordeze necorelarea competențelor prin consolidarea învățării pe tot parcursul vieții și prin îmbunătățirea politicilor active în domeniul pieței forței de muncă.

Adoptată la Bruxelles, 10 iulie 2026.

Pentru Consiliu

Președintele

S. HARRIS